

SL

SL

SL

EVROPSKA KOMISIJA

Bruselj, 11.4.2011
COM(2011) 175 konč.

POROČILO KOMISIJE EVROPSKEMU PARLAMENTU IN SVETU

**o izvajanju Okvirnega sklepa Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje
in postopkih predaje med državami članicami od leta 2007**

{SEC(2011) 430 konč.}

KAZALO

1.	UVOD	3
2.	OZADJE.....	4
3.	ZAKONODAJNE SPREMEMBE V DRŽAVAH ČLANICAH OD 1. APRILA 2007	5
4.	EVROPSKI NALOG ZA PRIJETJE TER KREPITEV PROCESNIH PRAVIC OSUMLJENCEV IN OBTOŽENCEV V KAZENSKEM POSTOPKU.....	5
5.	VPRAŠANJE SORAZMERNOSTI.....	7
6.	NADALJNI KORAKI.....	8
	PRILOGA 1 – Statistični podatki v zvezi z evropskim nalogom za prijetje.....	11

1. UVOD

Več kot sedem let je minilo, odkar se je 1. januarja 2004 začel izvajati Okvirni sklep Sveta z dne 13. junija 2002 o evropskem nalogu za prijetje in postopkih predaje med državami članicami¹ (v nadaljnjem besedilu: Okvirni sklep Sveta). V razpoložljivih statistikah za leta med 2005 in 2009² (glej Prilogo 1) je evidentiranih 54 689 izdanih in 11 630 izvršenih evropskih nalogov za prijetje. V navedenem obdobju je 51 do 62 % zahtevanih oseb soglašalo s predajo, v povprečju v 14 do 17 dneh. Povprečen čas predaje tistih, ki niso soglašali, je znašal 48 dni. Ti podatki odražajo veliko pozitivno spremembo v primerjavi s stanjem pred uvedbo evropskega naloga za prijetje, ko je izročitev zahtevanih oseb trajala v povprečju eno leto, prosto gibanje oseb znotraj EU pa je nedvomno okrepljeno z učinkovitejšim mehanizmom za zagotavljanje, da tisti, ki se poskušajo izogniti roki pravice, ne izkoriščajo odprtih meja.

Vendar pa se je v preteklih sedmih letih izkazalo tudi, da sistem evropskega naloga za prijetje kljub svojim operativnim dosežkom še zdaleč ni popoln. Države članice, evropski in nacionalni poslanci, skupine civilne družbe in posamezni državljani so izrazili nekatere pomisleke v zvezi z izvajanjem evropskega naloga za prijetje in zlasti njegovim vplivom na temeljne pravice. Poleg tega nekatere države članice pomanjkljivo izvajajo Okvirni sklep Sveta.

Zaradi začetka veljavnosti Lizbonske pogodbe in pravno zavezujočega značaja Listine EU o temeljnih pravicah se je na podlagi določb Lizbonske pogodbe, ki urejajo zakonodajne akte na področju policijskega in pravosodnega sodelovanja, od decembra 2009 spremenil okvir izvajanja evropskega naloga za prijetje. Ob vsakršni spremembi akta, sprejetega pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, kot je na primer Okvirni sklep Sveta, je v zvezi s spremenjenim ukrepom v skladu s Pogodbo Komisija pristojna za uvedbo postopka za ugotavljanje kršitev, za odločanje v njem pa je pristojno Sodišče Evropske unije. V vsakem primeru bosta navedeni instituciji pristojni po 1. decembru 2014, ko se bo končalo v Pogodbi določeno prehodno obdobje. Poleg tega za kakršno koli spremembo Okvirnega sklepa Sveta velja, da se bodo uporabljala nova pravila za sprejemanje zakonodajnih ukrepov na tem področju, ki jih je uvedla Lizbonska pogodba. Ta pravila vključujejo soodločanje Evropskega parlamenta in Sveta ter možnost nesodelovanja nekaterih držav članic³.

Pomemben učinek Lizbonske pogodbe je tudi, da je z njo Listina EU o temeljnih pravicah⁴ postala pravno zavezujoča⁵. EU bo kot pravna oseba podpisala Evropsko konvencijo o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin (v nadaljnjem besedilu: Evropska konvencija o človekovih pravicah)⁶. Komisija je pred kratkim

¹ UL L 190, 18.7.2002, str. 1.

² Svet 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

³ UK, IE in DK v skladu s protokoloma št. 21 in 22 k Lizbonski pogodbi ne sodelujejo pri ukrepih na področju pravosodja in notranjih zadev. UK in IE imata možnost, da se odločita za sodelovanje pri posameznih ukrepih.

⁴ UL C 364, 18.12.2000, str. 1.

⁵ Člen 6(1) PEU.

⁶ Člen 6(3) PEU.

sprejela strategijo za zagotovitev spoštovanja Listine EU o temeljnih pravicah⁷ ter bo na njej gradila svoj pristop pri vseh novih in veljavnih zakonodajnih in nezakonodajnih pobudah (vključno z evropskim nalogom za prijetje), na tej strategiji pa bo temeljil tudi pristop držav članic pri izvajanju oziroma uporabi Okvirnega sklepa Sveta.

2. OZADJE

To tretje poročilo in priloženi delovni dokument služb Komisije sta bila pripravljena na podlagi številnih virov: prejšnjih poročil Komisije iz let 2006⁸ in 2007⁹ v skladu s členom 34 Okvirnega sklepa Sveta; priporočil iz končnega poročila o četrtem krogu medsebojnega ocenjevanja, ki ga je izvedel Svet Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: priporočila Sveta)¹⁰; sklepe o njihovem izvajanju je Svet sprejel junija 2010¹¹; rezultatov srečanja strokovnjakov 5. novembra 2009; odgovorov držav članic na zahteve Komisije za posodobitev informacij z dne 30. junija 2009 in 25. junija 2010 ter, kjer je bilo ustrezno, sodne prakse. Informacije držav članic so se razlikovale po vsebini in kakovosti, kar je otežilo pripravo celovite analize in primerjave, ki bi zajemala vse države članice¹².

Priloženi delovni dokument služb Komisije vsebuje veliko informacij o trenutnem stanju v zvezi z evropskim nalogom za prijetje. V pomoč naj bi bil tako strokovnim delavcem na splošno kot tudi državam članicam pri odzivanju na krog medsebojnega ocenjevanja do konca junija 2011, kakor je bilo dogovorjeno na Svetu¹³. Del I delovnega dokumenta služb Komisije vsebuje kratko opisno analizo v zvezi s tistimi državami članicami, ki so po aprilu 2007 spremenile zakonodajo. V delu II je pregled trenutnih stališč držav članic glede priporočil Sveta. V delu III so podrobnosti o vrsti zakonodajnih aktov EU, ki spreminjajo ali dopolnjujejo Okvirni sklep Sveta o evropskem nalogu za prijetje. Dela IV in V vsebujeta nekaj aktualnih informacij o evropskem nalogu za prijetje ter schengenskem informacijskem sistemu in Eurojustu. V delu VI so predstavljene odločitve Sodišča Evropske unije, ki se nanašajo na Okvirni sklep Sveta o evropskem nalogu za prijetje. Del VII vsebuje referenčne številke posameznih poročil Sveta o ocenjevanju držav članic, del VIII pa razpredelnice za vsako državo članico, v katerih so naslednje informacije:

- priporočila iz posameznih ocenjevalnih poročil Sveta in odgovori držav članic; splošne informacije o izvajanju Okvirnega sklepa Sveta v vsaki državi članici v zvezi z vprašanji iz priporočil Sveta;
- opažanja iz poročila Komisije o izvajanju iz leta 2007 in odgovori držav članic.

Del IX vsebuje razpredelnico z dodatnimi statističnimi podatki.

⁷ COM(2010) 573 konč. z dne 19. oktobra 2010.

⁸ COM(2005) 63 in SEC(2005) 267 z dne 23. februarja 2005, revidirana s COM(2006) 8 in SEC(2006) 79 z dne 24. januarja 2006.

⁹ COM(2007) 407 in SEC(2007) 979 z dne 12. julija 2007.

¹⁰ Svet 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95.

¹¹ Svet 10630/1/10, PRESSE 161, str. 33.

¹² Komisija je v odgovor na svoji zahtevi za informacije iz leta 2009 in 2010 od Cipra, Malte in Združenega kraljestva prejela zelo malo informacij ali pa jih sploh ni prejela.

¹³ Svet 10630/1/10, PRESSE 161, str. 33, in 8302/4/09 COPEN 68, str. 23 — Priporočilo 20.

3. ZAKONODAJNE SPREMEMBE V DRŽAVAH ČLANICAH OD 1. APRILA 2007

Odgovori držav članic, ki jih je Komisija prejela na svoje zahteve za informacije, kažejo, da je štirinajst držav članic (AT, BG, CZ¹⁴, EE, FR, HU, IE, LV, LT, PL, PT, RO, SK in SI) spremenilo svojo izvedbeno zakonodajo. Komisija potrjuje in pozdravlja dejstvo, da so v veliko spremembah upoštevana priporočila Sveta in Komisije. Ena država članica (LU) je leta 2010 spremenila en člen v svoji zakonodaji za prenos, zakonodajni predlog, ki upošteva veliko priporočil, pa je trenutno v parlamentarnem postopku. Kot je razvidno iz razpredelnic v delu VIII delovnega dokumenta služb Komisije, so med državami članicami velike razlike v obsegu izboljšav. Poleg tega v zakonodajo niso prenesena vsa priporočila.

Dvanajst držav članic (BE, CY¹⁵, DK, DE, EL, ES, FI, IT, MT, NL, SE in UK) ni spremenilo zadevnih predpisov, čeprav jim je bilo to priporočeno v prejšnjih poročilih Sveta in Komisije. To je še zlasti obžalovanja vredno pri tistih državah članicah, od katerih so se v poročilu Komisije iz leta 2007 izrecno zahtevala prizadevanja za popolno uskladitev z Okvirnim sklepom Sveta (CY, DK, IT, MT, NL in UK).

Del I delovnega dokumenta služb Komisije, ki je priložen temu poročilu, vsebuje kratko opisno analizo zadevnih sprememb v tistih državah članicah, ki so sprejele novo zakonodajo. Celotno stanje v vseh državah članicah je podrobno prikazano v razpredelnicah v delu VIII delovnega dokumenta služb Komisije.

Nekatera priporočila so bolj kot zakonodajne predvidevala praktične ukrepe in Komisija priznava prizadevanja držav članic za racionalizacijo njihovih sistemov evropskega naloga za prijetje ter zagotavljanje usposabljanja, informacij in kontaktnih točk. Vendar pa sta dosledna uporaba evropskega naloga za prijetje in medsebojno zaupanje, ki je bistveno za njegovo delovanje, v veliki meri odvisna od njegovega izvajanja v skladu z Okvirnim sklepom Sveta. Trenutne pomanjkljivosti pri prenosu so za vsako državo članico v dostopnem formatu predstavljene v delovnem dokumentu služb Komisije, ki je priložen temu poročilu. Komisija pričakuje, da bo to zadevnim državam članicam pomagalo pri uskladitvi njihove zakonodaje o izvajanju evropskega naloga za prijetje z Okvirnim sklepom Sveta.

4. EVROPSKI NALOG ZA PRIJETJE TER KREPITEV PROCESNIH PRAVIC OSUMLJENCEV IN OBTOŽENCEV V KAZENSKEM POSTOPKU

Komisija pozdravlja dejstvo, da je evropski nalog za prijetje v praksi uspešen instrument vzajemnega priznavanja, obenem pa se zaveda njegovih pomanjkljivosti, zlasti kar zadeva izvajanje na nacionalni ravni. Prejela je stališča evropskih in nacionalnih poslancev, zagovornikov, državljanov in skupin civilne družbe, v katerih so poudarjene številne težave pri izvajanju evropskega naloga za prijetje: zahtevana oseba v odreditveni državi članici nima pravice do pravnega zastopanja, ko postopek predaje poteka v izvršitveni državi članici; razmere v priporu v nekaterih državah članicah v povezavi z občasnim dolgotrajnim priporom predanih oseb pred začetkom

¹⁴ V Češki republiki se trenutno pripravljajo nadaljnje zakonodajne spremembe.

¹⁵ Zadnje informacije Cipra iz avgusta 2009 kažejo, da je bila predlagana nova zakonodaja.

postopka in neenotno preverjanje sorazmernosti v odreditvenih državah članicah imajo za posledico, da mora izvršitvena država članica izvršiti zahteve za predajo pri manj hudih kaznivih dejanjih brez preverjanja sorazmernosti.

Glede na vprašanja v zvezi z izvajanjem evropskega naloga za prijetje se zdi, da se pogosto pojavljajo dvomi o podobnosti standardov po celi EU, čeprav standardi Evropskega sodišča za človekove pravice veljajo za pravo in kazenske postopke v vseh državah članicah. Posamezniki lahko pred Evropskim sodiščem za človekove pravice uveljavljajo pravice iz Evropske konvencije o človekovih pravicah, vendar le, če so bile te pravice domnevno kršene in če so bila izčrpana vsa nacionalna pravna sredstva. To se ni izkazalo kot učinkovito sredstvo za zagotavljanje, da države podpisnice upoštevajo standarde Konvencije. Komisija je te razmere upoštevala pri tekočih prizadevanjih za izvajanje načrta¹⁶ za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb v kazenskih postopkih. V uvodni izjavi 10 tega načrta, ki ga je Svet sprejel 30. novembra 2009, je priznано, da „je bil velik napredek dosežen na področju pravosodnega in policijskega sodelovanja glede ukrepov za olajšanje pregona. Sedaj je čas za ukrepanje, ki bi izboljšalo ravnotežje med temi ukrepi in zaščito procesnih pravic posameznika.“ V načrtu je navedenih naslednjih šest prednostnih ukrepov (s pridržkom možnosti dodajanja drugih pravic):

- pravica do tolmačenja in prevajanja,
- pravica do obveščeniosti o pravicah (obvestilo o pravicah),
- pravno svetovanje pred začetkom postopka in pravna pomoč v postopku,
- pravica prijete osebe do komuniciranja z družinskimi člani, delodajalci in konzularnimi organi,
- varstvo za osumljence, ki spadajo v skupino ranljivih oseb, in
- zelena knjiga o preiskovalnem priporu.

Prvi ukrep, tj. Direktivo o pravici do tolmačenja in prevajanja v kazenskih postopkih, sta Evropski parlament in Svet sprejela oktobra 2010¹⁷. Trenutno razpravljata o drugem ukrepu¹⁸, Komisija pa pripravlja ostale ukrepe. Pri pravici do pravnega svetovanja bo obravnavano vprašanje zastopanja zahtevanih oseb v postopku predaje tako v izvršitveni kot tudi v odreditveni državi članici. Že predlagani direktivi vsebujeta določbe o pravicah, ki izrecno veljajo v primerih evropskega naloga za prijetje. V Direktivi o pravici do obveščeniosti v kazenskem postopku je predlagan tudi vzorec obvestila o pravicah oseb, prijatih na podlagi evropskega naloga za prijetje.

V vrsti sodb Evropskega sodišča za človekove pravice so bile poudarjene pomanjkljivosti v nekaterih zaporih v EU¹⁹. Sodišče je odločilo, da nesprejemljive

¹⁶ Resolucija Sveta z dne 30. novembra 2009 (UL C 295, 4.12.2009, str. 1).

¹⁷ Direktiva 2010/64/EU – UL L 280, 26.10.2010.

¹⁸ COM(2010) 392 konč. z dne 20. julija 2010.

¹⁹ Glej med drugim sodbe v zadevah *Peers proti Grčiji* (19. april 2001), *Sulejmanovic proti Italiji* (16. julij 2009), *Orchowski proti Poljski* (22. januar 2010).

razmere v zaporu (ki morajo doseči minimalno stopnjo nesprejemljivosti) lahko pomenijo kršitev člena 3 Evropske konvencije o človekovih pravicah, tudi če ni dokazov za namerno sramotitev ali poniževanje zaprtih oseb. Jasno je, da Okvirni sklep Sveta o evropskem nalogu za prijetje (ki v členu 1(3) določa, da morajo države članice spoštovati temeljne pravice in temeljna pravna načela, vključno s členom 3 Evropske konvencije o človekovih pravicah) ne predpisuje predaje v primeru, ko je izvršitveni pravosodni organ ob upoštevanju vseh okoliščin primera prepričan, da bi predaja imela za posledico kršitev temeljnih pravic zahtevane osebe zaradi nesprejemljivih razmer v zaporu.

Nadaljnja težava v zvezi s primeri evropskega naloga za prijetje je ta, da je zoper državljane EU, ki nimajo stalnega prebivališča v državi članici, v kateri so osumljeni storitve kaznivega dejanja, precej pogosto odrejen pripor, in sicer predvsem zaradi nevpetosti v družbo in begosumnosti. Svet je 23. oktobra 2009 sprejel Okvirni sklep Sveta 2009/829/PNZ²⁰ o uporabi načela vzajemnega priznavanja odločb o nadzornih ukrepih med državami članicami Evropske unije kot alternativni začasemu priporu²¹. Ta okvirni sklep Sveta uvaja možnost prenosa nadzornega ukrepa brez odvzema prostosti iz države članice, v kateri je oseba, ki tam nima stalnega prebivališča, osumljena storitve kaznivega dejanja, v državo članico, kjer ta oseba navadno prebiva. To bo osumljeni osebi omogočilo, da se bo nadzorni ukrep nad njo izvajal v njenem običajnem okolju do sojenja v tuji državi članici.

5. VPRAŠANJE SORAZMERNOSTI

Zaupanje v uporabo evropskega naloga za prijetje je bilo spodkopano s sistematičnim izdajanjem evropskega naloga za prijetje v zvezi s predajo oseb, pogosto iskanih zaradi manj hudih kaznivih dejanj. Razprave, ki na podlagi zaključkov ocenjevanj držav članic potekajo v okviru Sveta²², kažejo, da na ravni držav članic obstaja splošno soglasje o tem, da je preverjanje sorazmernosti nujno za preprečitev izdajanja evropskega naloga za prijetje zaradi kaznivih dejanj, ki sicer spadajo na področje uporabe člena 2(1)²³ Okvirnega sklepa Sveta o evropskem nalogu za prijetje, vendar niso dovolj huda, da bi upravičila ukrepe in sodelovanje, ki so potrebni za izvršitev evropskega naloga za prijetje. Pred izdajo evropskega naloga za prijetje je treba upoštevati več vidikov, med drugim teža kaznivega dejanja, višino kazni, možnost alternativnega pristopa, ki bi povzročal manj težav tako iskani osebi kot tudi izvršitvenemu organu, in analizo stroškovne učinkovitosti izvedbe evropskega naloga za prijetje. Svoboda zahtevanih oseb je nesorazmerno omejena, če je evropski nalog za prijetje izdan v primerih, v katerih bi se pripor štel za neprimerne. Poleg tega lahko preveč takih nalogov pomeni velike stroške za izvršitvene države članice. Prišlo bi lahko tudi do situacije, v kateri bi bili izvršitveni pravosodni organi (za razliko od odreditvenih organov) naklonjeni preverjanju

²⁰ UL L 294, 11.11.2009, str. 20.

²¹ Datum prenosa v nacionalno zakonodajo je 1. december 2012.

²² Svet 8302/4/09 COPEN 68; 7361/10 COPEN 59; 8465/2/10 COPEN 95; 10630/1/10 PRESSE 161, str. 33.

²³ Člen 2(1): „Evropski nalog za prijetje se lahko izda za dejanja, ki se po pravu odreditvene države članice kaznujejo z zaporno kaznijo ali ukrepom, vezanim na odvzem prostosti najmanj 12 mesecev ali, kadar sta kazen ali ukrep, vezan na odvzem prostosti, izrečena, za kazni do najmanj štirih mesecev.“

sorazmernosti in bi bil uveden razlog za zavrnitev, ki ne bi bil v skladu z Okvirnim sklepom Sveta ali načelom vzajemnega priznavanja, na katerem ukrep temelji.

Svet je v izvajanje priporočil iz končnega poročila o četrtem krogu medsebojnega ocenjevanja vključil spremembo priročnika o evropskem nalogu za prijetje v zvezi s sorazmernostjo²⁴. Poročilo je Svet sprejel junija 2010²⁵. V spremenjenem priročniku so navedeni dejavniki, ki jih je treba oceniti pri izdaji evropskega naloga za prijetje, in možne alternative, ki jih je treba preučiti pred njegovo izdajo²⁶. Če bodo države članice upoštevale spremenjeni priročnik, bo to podlaga za doslednost pri preverjanju sorazmernosti. Komisija podpira ta pristop in države članice spodbuja k ukrepanju za zagotovitev, da spremenjeni priročnik (v povezavi z morebitnimi predpisi) strokovnim delavcem služi kot smernica za preverjanje sorazmernosti.

Glede na splošno soglasje v Svetu o prednostih preverjanja sorazmernosti in glede na to, da nepreverjanje sorazmernosti spodkopava zaupanje v sistem evropskega naloga za prijetje, Komisija meni, da je pomembno, da vse države članice preverjajo sorazmernost, vključno s tistimi sistemi, v katerih velja obveznost pregona. Okvirni sklep Sveta je pripomoček, ki ga države članice lahko uporabijo, kadar se jim zdi potrebno zagotoviti navzočnost osebe na svojem ozemlju, zoper katero nameravajo izvesti kazenski postopek ali izvršiti kazen zapora. Usklajeni priročnik vsebuje smernice za enotno uporabo tega pripomočka. V členu 2(1) Okvirnega sklepa Sveta je določeno: „Evropski nalog za prijetje se lahko izda za dejanja ...“ V okviru te diskrecijske pravice se obravnavajo vprašanja iz priročnika (vključno s preverjanjem sorazmernosti) in sprejemajo dogovori o njih. Za zagotovitev medsebojnega zaupanja, ki je bistveno za nadaljnje izvajanje evropskega naloga za prijetje, morajo pravosodni organi vseh držav članic spoštovati dogovore, sprejete v okviru te diskrecijske pravice.

6. NADALJNI KORAKI

To poročilo je priložnost za pregled stanja na področju izvajanja in delovanja evropskega naloga za prijetje, ki zagotavlja delujoč in učinkovit sistem predaje, nujen v Evropi odprtih meja. Podatki, ki so bili zbrani za poročilo, kažejo, da je evropski nalog za prijetje sicer zelo koristno sredstvo držav članic v boju proti kaznivim dejanjem, vendar pa bi bilo mogoče še izboljšati prenos in uporabo Okvirnega sklepa Sveta. Pri izvajanju sistema evropskega naloga za prijetje mora biti v ospredju zlasti varstvo temeljnih pravic. Ukrepati je treba na naslednjih področjih:

- **prenos:** države članice bi morale po potrebi sprejeti zakonodajne ukrepe na tistih področjih (podrobno navedenih v razpredelnicah v delu VIII priloženega delovnega dokumenta služb Komisije), na katerih njihova izvedbena zakonodaja ni v skladu z Okvirnim sklepom Sveta o evropskem nalogu za prijetje;
- **temeljne pravice:** treba je sprejeti in izvesti ukrepe iz načrta za krepitev procesnih pravic osumljenih ali obtoženih oseb, da se zagotovi varstvo temeljnih pravic in svoboščin ter okrepi medsebojno zaupanje, ki je bistveno za nadaljnje

²⁴ Svet 8436/2/10 COPEN, str. 3.

²⁵ Svet 10630/1/10 PRESSE 161.

²⁶ Svet 8302/4/09 COPEN 68, str. 15; 7361/10 COPEN 59, str. 4; 8436/2/10 COPEN, str. 3.

izvajanje pravnih aktov vzajemnega priznavanja, kot je Okvirni sklep Sveta o evropskem nalogu za prijetje;

- **sorazmernost:** pravosodni organi bi morali sistem evropskega naloga za prijetje uporabljati le takrat, kadar je nalog za predajo ob upoštevanju vseh okoliščin primera sorazmeren, preverjanje sorazmernosti pa bi moralo biti enotno v vseh državah članicah. Države članice morajo zagotoviti, da spremenjeni priročnik (v povezavi z morebitnimi predpisi) strokovnim delavcem služi kot smernica za preverjanje sorazmernosti;
- **usposabljanje:** Komisija namerava v sporočilu o evropskem pravosodnem usposabljanju, načrtovanem za september 2011, obravnavati potrebo po posebnem usposabljanju pravosodnih organov in delavcev v pravosodju v zvezi z izvajanjem evropskega naloga za prijetje in novimi ukrepi za krepitev procesnih pravic osumljencev in obtožencev. Usposabljanje pravosodnih organov je bistveno za zagotovitev doslednosti v vseh državah članicah na področjih, kot je na primer preverjanje sorazmernosti. Komisija navaja, da bo Evropska pravosodna mreža leta 2011 vzpostavila novo spletno stran, ki bo pravosodnim organom zagotavljala ustrezne informacije o evropskem nalogu za prijetje;
- **izvajanje dopolnilnih pravnih aktov:** od leta 2004 je bilo veliko storjenega na področju ugotavljanja težav in izboljšanja sistema evropskega naloga za prijetje. Svet je sprejel štiri okvirne sklepe (podrobnosti so v delu III delovnega dokumenta služb Komisije), ki se nanašajo na izvajanje evropskega naloga za prijetje. Ti okvirni sklepi obravnavajo prenos izvrševanja kazni, sodbe, izdane v odsotnosti, spore o pristojnosti in priznavanje nalogov za nadzor. Če jih bodo države članice hitro začele izvajati, bo to lahko še izboljšalo izvajanje evropskega naloga za prijetje;
- **statistični podatki:** na voljo so statistični podatki za več let, pridobljeni na podlagi odgovorov na vprašalnik, ki ga je aprila 2005 izdelala Delovna skupina Sveta za sodelovanje v kazenskih zadevah²⁷. Do zdaj prejeti odgovori so bili zbrani in objavljeni za leta 2005 do vključno 2009²⁸ (glej Prilogo 1 k temu poročilu in del IX delovnega dokumenta služb Komisije). Vendar pa so statistični podatki, ki so na razpolago za analizo, precej pomanjkljivi. Za to obstaja več razlogov. Podatkov niso sistematično pošiljale vse države članice, poleg tega države članice nimajo skupnega statističnega orodja. Odgovori na letni vprašalnik Sveta odražajo različne razlage. Obstajajo tudi dokazi, da Eurojust kljub obveznosti poročanja iz člena 17 Okvirnega sklepa Sveta ni obveščen o vseh kršitvah rokov iz navedenega sklepa (glej del V delovnega dokumenta služb Komisije). Komisija poziva države članice, naj izpolnjujejo svojo obveznost poročanja. Izčrpni statistični podatki so bistvenega pomena za pravilno oceno uspešnosti in pomanjkljivosti evropskega naloga za prijetje. Zato je nujno, da države članice – zlasti tiste, ki tega do zdaj še niso storile – zagotovijo popolne statistične podatke. Komisija si bo prizadevala za odpravo pomanjkljivosti

²⁷

Svet 8111/05 COPEN 75.

²⁸

Svet 9005/5/06 COPEN 52; 11371/5/07 COPEN 106; 10330/2/08 COPEN 116; 9743/4/09 COPEN 87; 7551/7/10 COPEN 64.

vprašalnika o statističnih podatkih v zvezi z evropskim nalogom za prijetje in za izboljšanje zbiranja statističnih podatkov.

Komisija se zaveda dosežkov in pomanjkljivosti v zvezi z evropskim nalogom za prijetje ter pozdravlja obsežna prizadevanja za izboljšanje sistema. Evropski nalog za prijetje je inovativen in dinamičen instrument. Od začetka njegovega izvajanja leta 2004 imajo pravosodni organi na voljo dostopen in učinkovit mehanizem za zagotovitev, da se storilci kaznivih dejanj, kjer koli že se skrivajo v Evropski uniji, ne morejo izogniti roki pravice. Vendar je njegovo izvajanje treba nenehno natančno nadzorovati. Komisija bo še naprej spremljala izvajanje evropskega naloga za prijetje v zvezi z vprašanji, obravnavanimi v tem poročilu, ter ob upoštevanju nadaljnjih izkušenj in novega okvira, ustvarjenega z Lizbonsko pogodbo, preučila vse možnosti, vključno z zakonodajnimi akti.

PRILOGA 1 – STATISTIČNI PODATKI V ZVEZI Z EVROPSKIM NALOGOM ZA PRIJETJE

(na podlagi podatkov iz COPEN 52 REV 5 9005/5/06, COPEN 106 REV 5 11371/5/07, COPEN 116 REV 2 10330/2/08, COPEN 87 REV 4 9734/4/09 in COPEN 64 REV 4 7551/7/10)

Povprečno trajanje postopkov predaje

V primerih, ko je oseba soglašala s predajo, je postopek predaje (čas od prijeteja do odločitve o predaji iskane osebe) trajal v povprečju:

2005: 14,7 dneva; **2006:** 14,2 dneva; **2007:** 17,1 dneva; **2008:** 16,5 dneva; **2009:** 16 dni.

V primerih, ko oseba ni soglašala s predajo, je postopek predaje (čas od prijeteja do odločitve o predaji iskane osebe) trajal v povprečju:

2005: 47,2 dneva; **2006:** 51 dni; **2007:** 42,8 dneva; **2008:** 51,7 dneva; **2009:** 48,6 dneva.

Odstotek predaj s soglasjem

Odstotek predanih oseb, ki so soglašale s predajo, je znašal:

2005: 51 %; **2006:** 53 %; **2007:** 55 %; **2008:** 62 %; **2009:** 54 %.

Evropski nalog za prijetje v državah članicah – Število izdanih evropskih nalogov za prijetje („izdani“) in število evropskih nalogov za prijetje z dejansko predajo iskane osebe („izvršeni“) od leta 2005 do leta 2009

	BE	BG	CZ	DK	DE	EE	EL	ES	FR	IE	IT	CY	LV	LT	LU	HU	MT	NL	AT	PL	PT	RO	SI	SK	FI	SE	UK	SK UP AJ
<i>2005 izdani</i>			4	64		38	38	519	1 914	29	121	44	44	500	42	42	1	373	975	1 448	200		81	56	86	144	131	6 8 94
<i>2005 izvršeni</i>			0	19		10	12	54	162	6	57	3	10	69	24	23	0	30	73	112	38		10	14	37	10	63	836
<i>2006 izdani</i>			168	52		42	53	450	1 552	43		20	65	538	35	115	4	325	391	2 421	102		67	111	69	137	129	6 8 89
<i>2006 izvršeni</i>			125	19		15	4	62	237	20		2	14	57	22	55	3	47	67	235	52		14	23	37	27	86	1 2 23
<i>2007 izdani</i>			435		1 785	31	83	588	1 028	35		20	97	316	44	373	3	403	495	3 473	117	856	54	208	84	170	185	10 883
<i>2007 izvršeni</i>			66		506	14	16	59	345	14		4	16	60	15	84	1	17	47	434	45	235	8	71	43	22	99	2 2 21
<i>2008 izdani</i>			494	52	2 149	46	119	623	1 184	40		16	140	348	40	975	2		461	4 829		2 000	39	342	107	190		14 196
<i>2008 izvršeni</i>			141	26	624	22	10	93	400	13		3	22	68	22	205	1		28	617		448	11	81	44	40		2 9 19
<i>2009 izdani</i>	508		439	96	2 433	46	116	489	1 240	33		17	171	354	46	1 038	7	530	292	4 844	104	1 900	27	485	129	263	220	15 827
<i>2009 izvršeni</i>	73		67	51	777	21	19	99	420	16		3	40	84	26	149	2	0	37	1 367	63	877	6	79	47	28	80	4 4 31